

1701 /13404

א' בטבת תשפ"ב

05/12/2021

לכבוד

מר רולנד עם-שלם, רו"ח (משפטן)

סמנכ"ל בכיר (מקצועית) רשות המסים

במייל: rolandams@gmail.com

מר עם-שלם הנכבד והיקר שלום רב,

הנדון: עמדות חייבות בדיווח - בקשה להקפאת פרסומי עמדות חדשות וצמצום מספר עמדות שפורסמו בשנים קודמות

1. בהתאם להוראות סעיף 131 לפקודת מס הכנסה, בהתאם להוראות סעיף 67 לחוק מע"מ, בהתאם להוראות סעיפים 231 ו-231 לפקודת המכס ובהתאם להוראות סעיף 21 לחוק הבלו על הדלק, פורסמו עשרות עמדות חייבות בדיווח מטעם רשות המסים, וזאת החל מדוחות שנת 2016 ואילך (בגין השנים 2016 – 2020).

2. ביום 25.11.21 הועבר לנציגי לשכת רואי החשבון טיוטת עמדות חייבות בדיווח הכוללות מעל 20 עמדות במס הכנסה כך שלמעשה בפועל כבר נחצה רף של 100 עמדות (לא כולל עמדות במע"מ) שרואי החשבון צריכים לשנן בטרם הגשת דוח המס של לקוחותיהם. מיותר לציין, כי מעיון ראשוני בטיוטת העמדות שהועברו לעיון הלשכה חלקן מנוסחות באופן לא ברור, חלקן אינן קשורות במישרין לעריכת דוח המס של הנישומים וחלקן נוגדות הסדרי מס שהרשות איפשרה בעבר.

3. זה המקום לאזכר כי במסגרת הוראות החקיקה בעניין עמדות חייבות בדיווח נכללו שתי הוראות מחייבות אשר רשות המסים אינה מקפידה ליישם כבר מספר שנים באופן עקבי:

האחת פרוצדורלית - על רשות המסים ליתן ללשכות המקצועיות הרלבנטיות וביניהן לשכת רואי החשבון בישראל, הזדמנות סבירה לטעון את טענותיהן לגבי העמדות טרם פרסומם. בשנים האחרונות רשות המסים מעבירה את טיוטת העמדות בסמוך לסוף שנת המס, אשר כמובן אינו מאפשר הזדמנות סבירה ללשכה לבחון את העמדות ולדון בהן באופן מעמיק יחד עם רשות המסים.

השנייה מהותית - כפי שעולה מחובות הרשות בפרסום עמדותיה וכפי שנקבע בחקיקה באופן מפורש, על העמדות להיות מנוסחות בלשון ברורה ומובנת. העמדות שפורסמו לאורך השנים, ברובן אינן ברורות לרואה החשבון שאינו בהכרח מומחה מס (ואגב כהערה גם מומחי המס מתקשים בהבנתן), חלקן מנוסחות עם מלל רב שכבר נראה כמו פרסום חוזר, העמדות אינן מלוות בדוגמאות מספריות ולעיתים אף אינן קובעות דקלרטיבית מהי העמדה שבגינה צריך לדווח.

4. על אף בקשות לשכת רואי החשבון בשנות המס הקודמות, לקבוע "דיוני עומק" עם רשות המסים על העמדות שכבר פורסמו ובחינת צמצום היקפן, לרבות חידוד עמדות שאינן ברורות, מפגשים אלו לא התקיימו והנה הגענו שוב סמוך לתום שנת המס ונחתו על שולחן הלשכה מעל 20 עמדות חדשות לשנת 2021 כטיוטא לדיון.

5. זאת ועוד, נראה שפרסום העמדות בשנים האחרונות חרג מתחום הסמכות החקיקתית של מהי "עמדה חייבת בדיווח העומדת בניגוד לעמדתה של רשות המסים"? בפרוטוקול מס' 177 מישיבת ועדת הכספים שנערכה ביום 23 בנובמבר 2015 בעניין הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות 2015 ו-2016), התשע"ה - 2015 הסביר לחברי ועדת הכספים

מנהל רשות המסים הקודם, מר משה אשר: "רשות המסים על פי רוב מפרסמת חוזרים מקצועיים, הוראות ביצוע, הוראות נוהל, שלמעשה מפרסמות ומפרטות את העמדות שלה ביחס לסעיפי חוק או סטואציות כאלו או אחרות. אם הוא לא ראה עמדה של רשות המסים באתר הייעודי שנכוון אותו לנושא הזה, גם אם הוא לקח פוזיציה שלגישתו פקיד השומה לא יקבל אותה והיא לא נכתבה באופן מפורש שם, הוא לא יצטרך לדווח עליה בכלל. זה ה - benchmark כאילו לנושא של דיווח על נקיטות עמדה ביחס לעמדת רשות המסים"

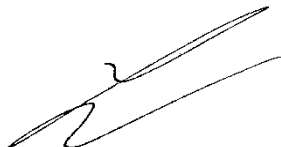
6. ונדמה שיו"ר ועדת הכספים דאז חבר הכנסת משה גפני צפה את הנולד והדגיש בדבריו: "אם החוק הזה יאושר בסופו של דבר, אני אבקש שאם אתם תראו שבאמת מגיעות חוות דעת שלא מנוסחות או בכמויות עצומות, ודברים כאלה, אתם צריכים להגיד לנו. אני אכנס את הוועדה בשביל זה..... אני לא שלם עם העניין הזה. אני חושב שהיה צריך להסתפק ב-20, 30 עמדות ברורות, אבל אני לא יכול להתווכח, משה אשר הוא איש המקצוע, הוא אומר שצריך 200 בשנתיים. אני לא מבין למה, אבל אני פונה אליכם ואני אומר לכם, כל עוד שאני כאן בתפקיד - לא יודע מי יבוא אחריי; ואני חושב שצריך רציפות שלטונית, היות ואנו מדברים בחקיקה ראשית - אם יתברר לכם שפתאום יש הרבה מאוד עמדות, מאוד ארוכות ולא ברורות....."

7. לאור כל האמור לעיל ולאחר 5 שנים של נסיון נצבר בעמדות חייבות בדיווח שפורסמו, לשכת רואי החשבון סבורה שיש מקום להרים "דגל אדום" ובטרם תתבצע פנייה לשר האוצר וועדת הכספים (כפי שאף ביקש יו"ר הוועדה הקודם) יש מקום לעצור ולבצע חשיבה מחדש תוך בחינה האם תכלית החקיקה (כפי שגם באה לידי ביטוי בדיונים בוועדת הכספים) השיגה את מטרתה בפרסום אותן עמדות.

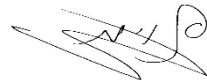
על כן לשכת רואי החשבון מבקשת כמפורט להלן:

- 7.1. רשות המסים לא תפרסם כלל עמדות חייבות בדיווח לשנת 2021.
- 7.2. תתבצע בחינה מחודשת של רשות המסים והלשכות המקצועיות לגבי כל העמדות שפורסמו החל משנת 2016 ועד 2020 מתוך מטרה לצמצם באופן ניכר עמדות שאינן רלבנטיות עוד, או עמדות שעמדת רשות המסים לגביהן אינן מגובות בחוזרים/נהלים שפורסמו על ידה באופן פומבי בעבר.
- 7.3. רשות המסים והלשכות המקצועיות תגבשנה מדיניות ברורה (מכאן ואילך) לגבי אופן פרסומן של עמדות חייבות בדיווח כגון: הפניה ברורה בעמדה לחוזר מס הכנסה שפורסם, ניסוח קצר וברור של העמדה תוך ליווי דוגמא מספרית לעמדת הרשות, הקפדה על פרסום עמדה שקשורה אך ורק במישרין לתהליך הכנת דוחות המס (כגון: הוצאה שנרשמה בדוחות כספיים ולגישת רשות המסים אין להתירה בניכוי לצרכי מס).
- 7.4. מדי שנה רשות המסים תעביר טיוטת עמדות לדיווח (הן במס הכנסה והן במע"מ) ללשכות המקצועיות לא יאוחר מיום 30.6 של אותה שנת מס. הלשכות המקצועיות יעבירו את הערותיהן על טיוטת העמדות תוך 60 יום מקבלת הטיוטא.
8. למותר לציין, כי גם לשכת רואי חשבון מעוניינת בדיווח אמין ובשקיפות מלאה אך יש לשאוף לצמצום הנטל הבירוקרטי המוטל על ציבור המייצגים בהליך הכנת דוחות המס לנישומים, לרבות בחינה ואופן יישום העמדות החייבות בדיווח (כמותית, פרוצדורלית ומהותית).

בכבוד רב,

ג'ק בלנגה, רו"ח ועו"ד
סגן נשיא
יו"ר משותף
ראשות ועדת המסים

אבי נוימן, רו"ח
יו"ר משותף
ראשות ועדת המסים